

JOCURILE DINAMICE LA ÎNVĂȚAREA JOCULUI DE VOLEI CU ELEVII CLASELOR PRIMARE

ȚAPU Ion, lector superior

Summary

Currently in pre-university institutions, including at the primary stage are a number of methodologies applied quite effective for optimizing the training process within the subject "physical education". However it is not used in full measure as a traditional form of training game. The article gave emphasis is on learning through play volleyball wide application of dynamic games with elements of volleyball, which come not only to enhance the properties of the elements and technical procedures volleyball game, but also the skills of the general driving.

În cadrul teoriei contemporane consacrată problemei activității umane, jocului, ca factor primordial de socializare, i se atribuie o importanță deosebită. Acesta este o acțiune specifică încărcată de sensuri și tensiuni, întotdeauna desfășurată după reguli acceptate de bunăvoie și în afara sferei utilității sau necesității materiale, însoțită de simțăminte de înălțare și încordare, de voieșie și destindere [1].

Ideea de a folosi jocul în scopuri educative a fost încă din antichitate clar exprimată de Platon, iar mai târziu, în vremea Renașterii, de Vittorino da Feltre, apoi de Bacon, iar în epoca modernă de Froebel, Montessori, Decroly, Cerghit ș.a. Cu toate acestea, de-abia epoca noastră este aceea care a făcut din joc un adevărat instrument educativ didactic.

Totodată, în cadrul multiplelor studii [2] se menționează rolul preponderent și deosebit al jocurilor de mișcare, cu elemente din diferite ramuri sportive, pentru formarea la elevii din clasele primare a anumitor capacități psiho-fizice, a priceperilor și deprinderilor motrice, dar și pentru orientarea și selecția inițială în unele ramuri sportive.

În acest context, o importanță majoră în educația fizică a elevilor și, îndeosebi a elevilor din clasele primare, aparține jocurilor de mișcare cu elemente din jocurile sportive, în cazul nostru fiind jocul de volei, care prin conținutul lui specific de influențare analitică competitiv-individuală, posedă potențialul formării la aceștia a capacităților socio-psiho-motrice și a atitudinilor de autoafirmare, autoevaluare și a orientării valorice a personalității.

Abordarea insuficientă a problemei jocului ca sistem pedagogic al educației fizice școlare în formarea activităților integrative a elevului, dar și lipsa elaborărilor teoretico-metodice privind practicarea jocurilor de mișcare cu elemente din volei, care posedă potențialul psiho-motric adecvat particularităților vârstei copiilor din clasele primare, a devenit factorul principal de actualizare a acestei cercetări.

Conform programului preconizat din start, au fost selectate un șir de jocuri dinamice cu elemente, preponderent din jocul de volei, care au fost clasificate și aplicate pe parcursul unui semestru de studii în anul școlar 2015-2016, cu elevii claselor a IV din Liceul Teoretic „Mihail Sadoveanu” din Chișinău.

În lucrarea dată vom prezenta metodologia, structura și conținutul jocurilor cu elemente din volei folosite la lecțiile de educație fizică cu elevii clasei experimentale. Pentru început a fost realizată o clasificare a jocurilor dinamice cu elemente din volei bazată pe anumite criterii.

Jocurile dinamice reprezintă acțiuni motrice care angajează subiectul într-un comportament motric pentru a atinge un scop, în cazul nostru scopul este perfecționarea procesului instructiv-educativ în cadrul lecțiilor de volei cu elevii claselor gimnaziale.

Jocurile dinamice sunt mijloace sau instrumente de acțiune al căror conținut, formă și organizare conduc la efecte funcționale stabile [1].

Din punct de vedere *metodologic*, am stabilit diferite clasificări convenționale care ne-au ajutat să facem o alegere a jocului în mod operativ. Criteriile utilizate sunt variate și complementare, nici unul dintre

acestea, luat separat, nu poate să cuprindă marea varietate a efectelor diferitelor tipuri de jocuri. Fără a avea pretenția că epuizăm întreaga tipologie a jocurilor, ne vom opri în continuare asupra celor mai utilizate criterii.

În funcție de locul de desfășurare:

- jocuri de interior;
- jocuri de exterior.

In lecția antrenament a copiilor, jocurile dinamice se clasifică în funcție de utilizarea lor în structura lecției de antrenament. În decursul anilor specialiștii în sport au promovat mai multe modalități de structurare a lecției: pe părți, secvențe, verigi, momente, etape, iar mai nou, situații de instruire.

Astfel, avem jocuri dinamice utilizate în următoarele situații de instruire: jocuri pentru pregătirea organismului pentru efort, jocuri pentru influențarea selectivă a aparatului locomotor, jocuri pentru dezvoltarea calităților motrice, jocuri pentru învățarea/consolidarea acțiunilor motrice.

In funcție de numărul de participanți [1]:

- jocuri individuale;
- jocuri colective;
- jocuri pe echipe.

După *structura socială*, jocurile pot fi: demixtate (băieți), sau mixte.

După *funcțiile îndeplinite*, jocurile dinamice pot fi introductive (pregătitoare, cum sunt cele de încălzire), repetitive (de fixare a mecanismului de bază), asociative (de favorizare a transferului), creative (sub formă de joc aleator), de întrecere (competiționale, noncompetiționale). În funcție de ramura de sport predată, jocurile de mișcare sunt prezente în lupte, atletism, fotbal, baschet, volei, gimnastică. Jocurile dinamice se folosesc în paralel și în alte ramuri sportive, spre exemplu, în atletism. Astfel, jocurile pentru alergare, sărituri și aruncări se folosesc pentru a obișnui elevul cu acțiunile motrice specifice luptei. De asemenea, avem jocuri pentru alergarea de rezistență; jocuri pentru alergarea de viteză; jocuri pentru săritura în lungime; jocuri pentru săritura în înălțime.

In funcție de elementele tehnice, jocurile de mișcare pe care le-am utilizat în lecția de antrenament sunt sistematizate astfel [4]:

- jocuri pentru deplasarea /pregătire fizică generală;
- jocuri pentru ținere;
- jocuri pentru mișcări înșelătoare;
- jocuri pentru contact;
- jocuri pentru marcaj și demarcaj.

Jocurile dinamice pot fi sistematizate în funcție de deprinderile motrice de bază asupra cărora acționează:

- jocuri pentru mers;
- jocuri pentru alergare;
- jocuri pentru contact;
- jocuri pentru sărituri.

În funcție de *calitatea motrică* pe care o influențează, jocurile dinamice se clasifică astfel:

- jocuri pentru dezvoltarea vitezei;
- jocuri pentru dezvoltarea rezistenței;
- jocuri pentru dezvoltarea îndemnării;
- jocuri pentru dezvoltarea forței;
- jocuri pentru dezvoltarea supleței.

Jocurile mobile pot fi ordonate și în funcție de conținutul lecției de antrenament:

- jocuri pentru pregătirea fizică generală;

- *jocuri pentru pregătirea tehnică;*
- *jocuri pentru pregătirea tactică.*

După cum se observă, numeroasele criterii de clasificare ar putea crea imaginea unei structurări dezordonate jocurilor prezente în lecția de antrenament a copiilor.

Acest fenomen se datorează în primul rând multitudinii și varietății obiectivelor realizate prin lecția de educație fizică și, pe de altă parte, a numărului foarte mare de mijloace existente, dinamica lor fiind în plin proces de desfășurare.

În final, apreciem că diversitatea lor este în consens cu diversitatea acțiunilor umane, în general, clasificate la rândul lor după mai multe criterii.

Prin urmare, clasificarea dată se recomandă pentru aplicare în practică de către cadrele didactice din instituțiile preuniversitare, în special cu elevii claselor primare, pentru acele persoane, care doresc să practice jocul de volei, acesta fiind un bun început de carieră sportivă, sau pur și simplu de învățare calitativă a acestui joc spectaculos și îndrăgit de către copiii de orice vârstă.

Bibliografie

1. BADIU, T., CIORBĂ, C., BADIU, G. Educația fizică a copiilor și școlărilor (metode și mijloace), Editura „Garuda-Art”, Chișinău, 1999.
2. CHIRAZI, M., Optimizarea lecției de educație fizică prin jocuri de luptă, Editura Altius Academy, Iași, 2001.
3. MATVEEV, L. P., NOVICOV, A.D., Teoria și metodică educației fizice, Editura Sport-Turism, București, 1980.
4. ROMAN, C., Interesul elevilor din clasa a IV-a față de practicarea jocului de handbal. // Analele Univ. Oradea, Oradea, 2001, p. 131-134.
5. ХОЛОДОВ, Ж.К., КУЗНЕЦОВ, В.С., Теория и методика физического воспитания и спорта. Учебник для институтов физкультуры, Academia, M., 2003.